

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Kyberšikana 2.0 – nové formy a právní reakce OSPOD“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 25. února 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Digitální prostředí přináší nové výzvy, které zasahují do života dětí, rodičů, škol i orgánů sociálně-právní ochrany. Kyberšikana už dávno není jen posílání urážlivých zpráv – zahrnuje i deepfake technologie, šíření intimních materiálů, skupinové útoky přes sociální sítě, algoritmické vyčleňování a „cancel culture“ mezi dětmi. OSPOD je přitom nucen reagovat na situace, které překračují hranice tradičních postupů: musí vyhodnocovat ohrožení dítěte v online prostoru, řešit střet práva na soukromí s právem na ochranu před násilím, spolupracovat s policií, školami a rodiči a přitom udržet důraz na nejlepší zájem dítěte. Seminář nabídne přehled aktuálních forem kyberšikany, rozbor právní úpravy a nástrojů ochrany, kazuistiky z praxe i doporučené postupy OSPOD. Účastníci si osvojí orientaci v právních limitech, způsoby efektivní dokumentace a komunikační techniky směrem k dítěti i rodičům. Cílem je posílit dovednosti pracovníků, aby dokázali rychle a profesionálně reagovat na nové formy kyberšikany a zajistit přiměřenou ochranu i podporu ohroženým dětem.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- rozpoznat nové formy kyberšikany a jejich rozdíly oproti tradiční šikaně
- zhodnotit míru ohrožení dítěte v online prostředí
- aplikovat § 6 ZSPOD na případy spojené s kyberšikanou
- nastavit koordinaci mezi školou, rodiči, policií a dalšími institucemi

- vést bezpečný a citlivý rozhovor s dítětem vystaveným kyberšikaně
- dokumentovat digitální stopy a pracovat s důkazy v souladu s právem
- uplatnit ochranu osobních údajů dítěte i pachatele v souladu s GDPR
- argumentovat v řízeních před soudem a správními orgány
- sestavit plán práce s rodinou, kde je přítomna kyberšikana
- rozeznat situace vyžadující trestněprávní řešení a vhodně je eskalovat
- využít preventivní a restorativní postupy v praxi OSPOD
- reflektovat psychologické dopady kyberšikan a spolupracovat s odborníky
- zapojit dítě do rozhodování způsobem, který nevede k sekundární viktimizaci
- psát srozumitelné a přezkoumatelné výstupy pro školu, soud i rodiče

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Nové formy kyberšikan v roce 2026

- odlišnosti oproti „klasické“ šikaně
- sexting, sextortion, revenge porn a jejich právní kvalifikace
- deepfake a umělá inteligence jako nástroj šikany
- skupinové útoky na sociálních sítích („raidy“, „cancelování“)
- kyberstalking a digitální pronásledování
- role algoritmů a bublin na sociálních sítích
- anonymita a pseudonymita útočníků
- riziko sekundárního šíření obsahu mimo kontrolu oběti
- vliv na psychické zdraví dětí
- rozdíly v dynamice útoku oproti offline šikaně

2. Právní rámec ochrany dítěte proti kyberšikaně

- Úmluva o právech dítěte a právo na ochranu soukromí a bezpečí
- § 6 ZSPOD a aplikace na kyberproblémy
- občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti dítěte
- přestupkové delikty rodičů a nezletilých
- trestněprávní kvalifikace (nátlak, vydírání, poškození cizích práv)
- GDPR a ochrana digitálních stop dítěte
- povinnosti školy jako prevenčního subjektu
- povinnost OSPOD reagovat na oznámení školy či rodičů
- odpovědnost poskytovatelů sociálních sítí
- rozdíly mezi preventivní, výchovnou a represivní reakcí

3. Identifikace a diagnostika kyberšikan

- signály u dítěte (změny chování, psychosomatické potíže, úzkosti)
- red flags v online aktivitě dítěte
- význam včasného zachycení ze strany školy, rodičů a OSPOD
- odlišení kyberšikan od jiných rizik (grooming, závislost, trolling)
- typické chyby v rozpoznání problému
- práce s daty a výpověďmi dítěte
- role školních psychologů a PPP/SPC
- význam třídních kolektivů při odhalení útoku
- anonymní oznámení a jejich hodnota

- mapování příčin a kontextu

4. První kroky OSPOD při podezření na kyberšikanu

- přijetí oznámení a jeho právní režim
- rozhovor s dítětem v bezpečném prostředí
- práce s rodiči a vyhodnocení jejich postoje
- indikace potřeby krizového opatření
- spolupráce s policií a školou
- prevence sekundární viktimizace dítěte
- volba mírnějších opatření před tvrdšími zásahy
- pravidla pro dokumentaci prvního kontaktu
- vyhodnocení naléhavosti případu
- test proporcionality zásahu

5. Dokumentace práce s digitálními důkazy

- uchovávání screenshotů, odkazů a komunikace
- autentičnost digitálních záznamů
- rozdíly mezi důkazy pro OSPOD, školu a soud
- pravidla GDPR při uchovávání důkazů
- rizika manipulace s důkazy (deepfake, editace)
- spolupráce s policií při zajištění dat
- bezpečné sdílení mezi institucemi
- archivace a spisová disciplína
- test relevance a proporcionality důkazů
- jak vysvětlit rodičům nutnost uchovávání dat

6. Komunikace s dítětem a rodiči

- citlivý jazyk při rozhovoru s obětí
- přiměřené informování dítěte o jeho právech
- zvládání neshod mezi rodiči ohledně řešení
- role „bezpečné osoby“ při komunikaci
- záznam a ověření porozumění dítěte
- práce s rodiči, kteří bagatelizují kyberšikanu
- jak se vyhnout stigmatizaci oběti
- limity informování, pokud by to ohrozilo dítě
- věcné formulace pro pozvánky, sdělení, zápisy
- budování důvěry mezi dítětem a OSPOD

7. Participace dítěte v rozhodování

- právo dítěte být slyšeno i v online kauzách
- volba vhodné formy výpovědi (písemně, kresbou, audio)
- prevence přetěžování a retraumatizace
- zapojení dítěte do plánu práce s rodinou
- bezpečné zapracování názoru dítěte do dokumentů
- periodická revize participace
- ochrana soukromí dítěte v zápisech
- zapojení školního prostředí jako podpory
- hranice, kdy dítě chránit před přímým zapojením
- prevence manipulace názorem dítěte

8. Koordinace mezi institucemi

- role školy, OSPOD, policie a obce
- případová konference u kyberšikany

- jednotný plán práce s rodinou
- evidence a sdílení informací v nezbytném rozsahu
- praktické časové osy zásahu
- eskalace při odmítání spolupráce rodičů
- zapojení komunitních služeb a peer programů
- jak předejít duplicitám a přetěžování dítěte
- standardy ochrany osobních údajů při spolupráci
- prevence neformálního „profilování“

9. Právní nástroje OSPOD a jejich využití

- preventivní opatření a dohody s rodiči
- výchovná opatření školy a jejich provázání
- návrhy na předběžná opatření k soudu
- přestupková odpovědnost rodičů
- trestněprávní eskalace (vydírání, nátlak)
- proporcionalita zásahů vůči dítěti i pachateli
- ukončovací kritéria a návrat do běžného režimu
- využití restorativních postupů
- hranice, kdy OSPOD přenechává věc policii
- příklady judikatury k ochraně osobnosti dítěte

10. Psychologické a sociální dopady kyberšikany

- úzkosti, deprese a psychosomatické potíže
- ztráta důvěry v rodiče či školu
- riziko sociální izolace a sebevražedného chování
- vliv na školní výkon a vzdělávací dráhu
- sekundární viktimizace oběti
- dopad na sourozence a širší rodinu
- potřeba multidisciplinární podpory
- spolupráce s odborníky na duševní zdraví
- podpůrné služby pro rodiče
- prevence chronifikace problému

11. Modelové situace z praxe

- šíření intimních fotografií spolužákem
- skupinový útok ve třídní skupině na WhatsAppu
- anonymní kyberstalking a jeho odhalení
- kombinace kyberšikany a offline šikany
- kyberšikana mezi sourozenci
- bagatelizace ze strany rodičů versus potřeba zásahu
- postup při útoku na dítě s handicapem
- role školy a OSPOD při nápravě vztahů
- preventivní kroky, které selhaly
- příklady správných a chybných reakcí

12. Diskuse a závěr

- shrnutí hlavních principů
- doporučené postupy do praxe
- otevřená diskuse k dotazům účastníků
- sdílení zkušeností z jednotlivých OSPOD
- inspirace pro lokální metodiky
- reflexe hranic mezi prevencí a represí